

Position Paper NVRD – Rondetafelgesprek Normeren, Beprijzen en Stimuleren in een Circulaire Economie

Een goed werkend UPV-systeem kan de afvalproductie verlagen, kosten reduceren en de leefomgeving van inwoners verbeteren. De gemeentelijke inzameling spelen hierin vanuit de wettelijke zorgplicht een belangrijke rol, maar de effectiviteit van het systeem vereist dat het Rijk de regie neemt om de samenwerking tussen alle ketenpartners goed te sturen en de circulaire doelen te behalen. De NVRD wil graag constructief bijdragen aan het verbeteren van het systeem en de positionering van gemeenten.

1. Onafhankelijke regierol van het Rijk

Het is van belang dat het Rijk hierbij een onafhankelijke regierol op zich neemt en de samenwerking tussen ketenpartners coördineert. Dit sluit aan bij de aangenomen motie van Agnes Mulder¹ (CDA), die pleit voor een grotere betrokkenheid van gemeenten bij de uitvoering van UPV-systemen en een heldere verdeling van verantwoordelijkheden. Gemeenten moeten vanaf het begin betrokken worden bij de ontwikkeling van UPV-systemen. Dit zorgt ervoor dat het systeem logisch aansluit bij de bestaande lokale infrastructuur en de behoeften van de inwoners.

2. Versterken van de positie van gemeenten:

Universiteit Utrecht concludeert dat het gebrek aan duidelijke afspraken ondermijnt de onderhandelingspositie van gemeenten, wat nadelig is voor de uitvoering van het UPV-systeem en de belangen van inwoners². Het Rijk zou kaders moeten stellen die de rol van gemeenten versterken, zodat zij hun verantwoordelijkheid in de keten effectief kunnen vervullen. Dit moet gepaard gaan met het waarborgen van de verantwoordelijkheden van producenten, zodat zij ook bijdragen aan de maatschappelijke kosten van afvalbeheer.

3. Stimuleren van circulair ontwerp door producenten:

Het potentieel van producentenverantwoordelijkheid wordt niet volledig benut om circulair ontwerp en duurzame productkeuzes te bevorderen. Het Rijk kan producenten via tariefdifferentiatie stimuleren om circulaire keuzes te maken. Door circulaire producten te belonen en vervuilende producten financieel minder aantrekkelijk te maken, wordt niet alleen de financiële druk op gemeenten en inwoners verlicht, maar wordt ook de overgang naar een circulaire economie versneld.

4. Verbeteren van transparantie en verantwoording:

Het is essentieel dat de werking van UPV-systemen transparant is, zodat gemeenten en inwoners duidelijk kunnen zien hoe de doelen worden behaald en welke verantwoordelijkheden door wie worden gedragen. Het Rijk kan zorgen voor een effectief controlesysteem waarin data op een eenduidige en verifieerbare manier wordt verzameld. Dit zou de verantwoording naar zowel gemeenten als inwoners verbeteren en bijdragen aan het vertrouwen in het systeem.

---

¹ Kamerstukken: 32852-220

² Onderzoek Universiteit Utrecht (UU) i.o.v. NVRD naar de rol, rechten en verantwoordelijkheden van gemeenten en hun publieke inzamelorganisaties enerzijds en producenten/importeurs anderzijds

De gemeentelijke inzameling speelt een belangrijke rol in het succes van UPV-systemen. Door de regierol van het Rijk te versterken, gemeenten vanaf de ontwerpfase actief te betrekken, de verantwoordelijkheid van producenten te verduidelijken en het systeem transparanter te maken, kan het UPV-systeem effectiever functioneren. Deze benadering versterkt niet alleen de circulaire economie, maar vergroot ook het vertrouwen van inwoners en de samenwerking tussen alle betrokkenen.